

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ, ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ
ХІРУРГІЇ ТА ОНКСТОМАТОЛОГІЇ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан стоматологічного факультету
д.мед.н., проф. Костенко Є.Я.

“ _____ 20__ року
_____”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Хірургічна стоматологія

рівень вищої освіти _____ Освітньо-науковий _____

галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____

спеціальність _____ 7.12010005 «Стоматологія» _____

предметна спеціальність _____ «Хірургічна стоматологія» _____

спеціалізація _____ «Хірургічна стоматологія» _____

освітня програма _____ 7.12010005 «Стоматологія» _____

статус дисципліни _____ Обов'язкова _____

мова навчання _____ Українська _____

Ужгород – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Хірургічна стоматологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань «Охорона здоров'я» спеціальності 7.12010005 «Стоматологія» предметної спеціальності 7.12010005 «Стоматологія» спеціалізації «Хірургічна стоматологія» освітньої програми «Стоматологія».

Розробники: зав.кафедрою хірургічної стоматології, ЩЛХ та онкостоматології к.м.н., доц., Брехлічук П.П., д.м.н., проф. Мочалов Ю. О., к.м.н., доц., Гелей В. М., ст. викладач Петрецька С. Ю.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хірургічної стоматології, ЩЛХ та онкостоматології

Протокол від «23» червня 2021 року № 10

В.о. завідувача кафедри Гелей В.М. к.мед.н., доц. Гелей В.М.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету

протокол № 10 від «23» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії _____ д.мед.н., проф. Клітинська О.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – VII семестр -2 – VIII семестр-2	Рік підготовки: 4	
Загальна кількість годин – 110		
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	VII	VIII
	Лекції:	
	4	6
	Практичні (семінарські):	
	50	50
Вид підсумкового контролю: 1.залік 2.іспит	Лабораторні:	
	–	–
Форма підсумкового контролю: 1.залік 2.іспит	Самостійна робота:	
	–	–

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета та завдання - підготувати лікаря-стоматолога для надання планової та невідкладної допомоги при захворюваннях обличчя і щелеп, а також для надання ургентної допомоги при невідкладних станах і в вогнищах масового ураження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- анатоמו-фізіологічні, вікові та статеві особливості здорового та хворого організму людини, взаємозв'язок функціональних систем організму і рівня їх регуляції; причини виникнення патологічних процесів в організмі, механізм їх розвитку і клінічних проявів, клініко-лабораторні симптоми захворювань і їх синдроми;

- принципи обстеження хворих лікарем - стоматологом; значення спеціальних і допоміжних методів дослідження для диференціальної діагностики стоматологічних захворювань; рентгівську семіотику захворювань зубів і навколзубних тканин; методи знечулення та реанімації в умовах стоматологічної клініки; покази та протипокази до амбулаторних стоматологічних операцій;

клініка і лікування травми зубів та щелеп, а також вогнепальних, термічних, хімічних, радіаційних і комбінованих пошкоджень обличчя, порожнини рота і шиї.

- сучасні уявлення про біологічну суть пухлини; їх клінічні особливості, профілактику, діагностику і принципи лікування; завдання лікаря-стоматолога в системі організації протипухлинної служби; принцип онкологічної настороженості і методику диспансеризації стоматологічних хворих;

Вміти проводити обстеження щелепно-лищевої ділянки, включаючи:

-обстеження м'яких тканин обличчя, скронево-нижньощелепового суглобу, слинних залоз регіональної лімфатичної системи, зондування зубів, нориць і протоків слинних залоз;

-проведення діагностичної пункції;

-аналіз оглядових, панорамних, прицільних детальних контрастних рентгенограм, телерентгенограм, томограм, міограм;

- надати невідкладну лікарську допомогу при втраті свідомості, колапсі, шоці, комі, гострій серцевій та дихальній недостатності, інсульті, епілептичному припадку, алергічних реакціях;

- виконувати місцеве (інфільтраційне провідникове) знечулення, новокаїнові блокади і визначати покази до загального знечулення при стоматологічних втручаннях;

-видаляти кістозні утворення і дрібні доброякісні пухлини на слизовій оболонці порожнини рота;

-зупинку кровотечі в рані і перев'язку судин і артерій;

-вправлення вивиху скронево-нижньощелепового суглобу;

-виконувати репозицію зубів і відломків щелепових кісток, а також й іммобілізацію;

- проводити профілактичні огляди населення з метою виявлення хворих, що потребують стоматологічного лікування;

-проводити диспансеризацію і назначати фізіотерапевтичні процедури в процесі лікування (в післяопераційний період): вести хворих в післяопераційному періоді, забезпечуючи харчування та догляд за ними;

-виявляти супутні захворювання шляхом загального обстеження хворих (огляд, перкусія, пальпація, аускультация, лабораторні і інструментальні методи дослідження);

-встановлювати первинний (попередній) діагноз на основі аналізу отриманих результатів і визначати покази до стоматологічних втручань;

-проводити реанімаційні міроприємства в умовах стоматологічної клініки;

- визначати працездатність у осіб з захворюваннями, травмами і пораненнями щелепно-лицевої ділянки, оформляти листки непрацездатності, різноманітну медичну і фінансово-звітну документацію.

3. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік навчальних дисциплін:

1. Пропедевтика хірургічної стоматології (3 курс)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Стоматологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Студенти повинні вміти класифікувати доброякісні пухлини.	ПРН1
Студенти повинні вміти провести диф.діагностику доброякісні пухлини.	ПРН2
Студенти повинні знати одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп.	ПРН3
Студенти повинні знати остеогенні пухлини.	ПРН4
Студенти повинні знати кісти слинних залоз.	ПРН5
Студенти повинні вміти провести курацію хворих з написанням історії хвороби.	ПРН6
Студенти повинні знати біологічні основи клінічної онкології.	ПРН7
Студенти повинні знати передракові захворювання і рак нижньої губи,слизової оболонки.	ПРН8
Студенти повинні знати злаякісні пухлини слинних залоз.	ПРН9
Студенти повинні знати предмет і завдання військової стоматології.	ПРН10
Студенти повинні знати клінічний перебіг вогнепальних поранень обличчя.	ПРН11
Студенти повинні знати супутні ускладнення пошкоджень ЩЛД.	ПРН12
Студенти повинні знати як надати медичну допомогу хворих з переломами нижньої щелепи.	ПРН13

Студенти повинні знати як надати допомогу хворим з термічними пошкодженнями.	ПРН14
Студенти повинні знати комбіновані пошкодження ЩЛД.	ПРН15
Студенти повинні вміти доглядати за пораненими на етапі медичної евакуації.	ПРН16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Стоматологія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Студенти повинні вміти провести диф.діагностику між доброякісними та злоякісними пухлинами.	ПРН1
Правильне написання студентами історії хвороби,курація хворих.	ПРН2
Оволодіння навичками надання першої медичної допомоги при поранення ЩЛД.	ПРН3

5. Програма навчальної дисципліни

Семестр 1

Змістовий модуль 1. Доброякісні пухлини ЩЛД

Тема 1. Класифікація пухлин, етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування.

Тема 2. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 3. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: нейрофіброматоз, дермоїдна та епідермальна кісти. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 4. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: кіста шиї серединна та бічна, брахіогенні кісти і нориці. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 5. Одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.

Тема 6. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома). Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Тема 7. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: одонтома, цементома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Тема 8. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: остеобластома, остеома, остеод-остеома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Тема 9. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: хондрома, гемангіома, фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.

Тема 10. Остеогенні пухлиноподібні новоутворення щелеп (фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування, ускладнення, профілактика.

Тема 11. Доброякісні пухлини слинних залоз: класифікація етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.

Тема 12. Кісти слинних залоз: класифікація етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.

Змістовий модуль 2. Злоякісні пухлини ЩЛД

Тема 1. Курація хворих із написанням історії хвороби. Самостійна робота студентів під керівництвом викладача.

Тема 2. Біологічні основи клінічної онкології. Передракові захворювання і рак шкіри обличчя: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо), профілактика і запобігання ускладнень.

Тема 3. Передракові захворювання і рак нижньої губи: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна

діагностика, принципи і методи лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо), профілактика і запобігання ускладнень.

Тема 4. Передракові захворювання і рак слизової оболонки порожнини рота та язика: гістологічна будова, клінічні форми, стадії, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.

Тема 5. Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.

Тема 6. Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.

Тема 7. Злоякісні пухлини шиї. Лімфаденопатії ЩЛД.

Семестр 2

Змістовий модуль 1. Вогнепальні поранення ЩЛД.

Тема 1. Предмет і завдання військової стоматології. Організація хірургічної допомоги щелепно-лицевим пораненим у мирних, екстремальних умовах. Воєнно-медична доктрина. Основні принципи організації, об'єм і зміст допомоги пораненим у щелепно-лицевій ділянці (ЩЛД).

Тема 2. Травматична хвороба: патогенез, особливості при пошкодженнях ЩЛД.

Тема 3. Загальна характеристика, клінічний перебіг, діагностика вогнепальних поранень і пошкоджень м'яких тканин, кісток обличчя в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, особливості клінічного перебігу, діагностика пошкоджень на етапах медичної евакуації. Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених. Сучасна вогнепальна рана, її лікування.

Тема 4. Супутні ускладнення пошкоджень ЩЛД (кровотеча, асфіксія, шок), їх профілактика. Медична допомога на місці травми, на етапах медичної евакуації.

Тема 5. Пошкодження м'яких тканин ЩЛД у мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, клінічний перебіг, методики хірургічної обробки ран, види швів. Надання допомоги таким пораненим на місці травми, на етапах медичної евакуації з урахуванням естетики обличчя.

Тема 6. Невогнепальні пошкодження зубів та альвеолярного відростка у мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, клініка, лікування.

Тема 7. Пошкодження нижньої щелепи в мирний час, в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг, діагностика.

Тема 8. Медична допомога хворим з переломами нижньої щелепи на місці травми та на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.

Змістовий модуль 2. Невогнепальні поранення ЩЛД.

Тема 1. Пошкодження верхньої щелепи в мирний час, в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг.

Тема 2. Медична допомога хворим з переломами верхньої щелепи на місці травми, на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених і співробітників кафедри.

Тема 3. Пошкодження виличних кісток, кісток носа в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, частота, клініка, діагностика, лікування. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.

Тема 4. Регенерація кісткової тканини, види. Загоєння кісткової рани. Методи оптимізації регенерації кісткової тканини. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.

Тема 5. Термічні ушкодження обличчя в мирний час, в екстремальних умовах, їх наслідки, лікування, профілактика ускладнень. Опікова хвороба при ушкодженнях обличчя.

Тема 6. Комбіновані пошкодження ЩЛД, патогенез, варіанти клінічного перебігу в залежності від особливостей ураження, лікування, можливі ускладнення.

Тема 7. Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицеву ділянку на етапах медичної евакуації.

4. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин	
	Форма навчання:	
	>	У тому числі

Назви змістових модулів і тем		лекції	Практичні (самостійні)	лабораторні	Індивідуальна	Самостійна
1 семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Класифікація пухлин, етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування.	2		2			
Тема 2. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	4	2	2			
Тема 3. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: нейрофіброматоз, дермоїдна та епідермальна кісти. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2		2			
Тема 4. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: кіста шиї середина та бічна, брахіогенні кісти і нориці. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	4		4			
Тема 5. Одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2		2			
Тема 6. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома). Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	4	2	2			
Тема 7. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: одонтома, цементома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень	2		2			

Тема 8. Доброякісні неондонтогенні пухлини щелеп: остеобластома, остеома, остеїд-остеома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2		2			
Тема 9. Доброякісні неондонтогенні пухлини щелеп: хондрома, гемангіома, фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2		2			
Тема 10. Остеогенні пухлиноподібні новоутворення щелеп (фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування, ускладнення, профілактика.	4		4			
Тема 11. Доброякісні пухлини слинних залоз: класифікація етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	2		2			
Тема 12. Кісти слинних залоз: класифікація етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	2		2			
Модульний контроль	2		2			
Всього годин	34	4	30			
Тема 1. Курація хворих із написанням історії хвороби. Самостійна робота студентів під керівництвом викладача	2		2			
Тема 2. Біологічні основи клінічної онкології. Передракові захворювання і рак шкіри обличчя: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо), профілактика і запобігання ускладнень.	2		2			

Тема 3. Передракові захворювання і рак нижньої губи: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, принципи і методи лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо), профілактика і запобігання ускладнень	4		4			
Тема 4. Передракові захворювання і рак слизової оболонки порожнини рота та язика: гістологічна будова, клінічні форми, стадії, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	2		2			
Тема 5. Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.	2		2			
Тема 6. Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	4		4			
Тема 7. Злоякісні пухлини шиї. Лімфаденопатії ЩЛД.	2		2			
Модульний контроль 2	2		2			
Всього за модуль 2	20	0	20			
Разом за семестр	54	4	50			
2 семестр						
модуль 1						
Тема1. Предмет і завдання військової стоматології. Організація хірургічної допомоги щелепно-лицевим пораненим у мирних, екстремальних умовах. Воєнно-медична доктрина. Основні принципи організації, об'єм і зміст допомоги пораненим у щелепно-лицевій ділянці (ЩЛД).	4	2	2			
Тема 2. Травматична хвороба: патогенез, особливості при пошкодженнях ЩЛД.	4	2	2			

Тема 3. Загальна характеристика, клінічний перебіг, діагностика вогнепальних поранень і пошкоджень м'яких тканин, кісток обличчя в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, особливості клінічного перебігу, діагностика пошкоджень на етапах медичної евакуації. Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених. Сучасна вогнепальна рана, її лікування.	4		4			
Тема 4. Супутні ускладнення пошкоджень ЩЛД (кровотеча, асфіксія, шок), їх профілактика. Медична допомога на місці травми, на етапах медичної евакуації.	2		2			
Тема 5. Пошкодження м'яких тканин ЩЛД у мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, клінічний перебіг, методики хірургічної обробки ран, види швів. Надання допомоги таким пораненим на місці травми, на етапах медичної евакуації з урахуванням естетики обличчя.	2		2			
Тема 6. Невогнепальні пошкодження зубів та альвеолярного відростка у мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, клініка, лікування.	2		2			
Тема 7. Пошкодження нижньої щелепи в мирний час, в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг, діагностика.	4		4			
Тема 8. Медична допомога хворим з переломами нижньої щелепи на місці травми та на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	2		2			
Модульна контрольна робота №1	4		4			
Всього з модуль 1	28	4	24			
Тема 1. Пошкодження верхньої щелепи в мирний час, в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг.	4		4			

Тема 2. Медична допомога хворим з переломами верхньої щелепи на місці травми, на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених і співробітників кафедри.	2		2			
Тема 3. Пошкодження виличних кісток, кісток носа в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, частота, клініка, діагностика, лікування. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	6	2	4			
Тема 4. Регенерація кісткової тканини, види. Загоєння кісткової рани. Методи оптимізації регенерації кісткової тканини. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	4		4			
Тема 5. Термічні ушкодження обличчя в мирний час, в екстремальних умовах, їх наслідки, лікування, профілактика ускладнень. Опікова хвороба при ушкодженнях обличчя.	2		2			
Тема 6. Комбіновані пошкодження ЩЛД, патогенез, варіанти клінічного перебігу в залежності від особливостей ураження, лікування, можливі ускладнення.	2		2			
Тема 7. Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицеву ділянку на етапах медичної евакуації.	4		4			
Модульна контрольна робота № 2	4		4			
Всього з модуль 2	28	2	26			
Всього за семестр	56	6	50			
Всього годин	110	10	100			

**Теми лекцій
Семестр 1**

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД (папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома, нейрофіброматоз, кісти м'яких тканин): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень. Пухлиноподібні новоутворення щелеп: кісти (одонтогенні та неодонтогенні), остеодисплазія та остеодистрофія, еозинофільна гранульома: класифікація, етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, діагностика, лікування та запобігання ускладнень.	2
2.	Доброякісні одонтогенні та неодонтогенні пухлини щелеп (амелобластома, одонтома, цементома, одонтогенна фіброма, остеобластокластома, остеома, остеїд-остеома, хондрома, десмопластична фіброма, епулід тощо): класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
	РАЗОМ	4

Теми лекцій

Семестр 2

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	<p>Визначення та завдання військової стоматології, стоматології екстремальних умов. Воєнно-медична доктрина армії. Організація хірургічної допомоги щелепно-лицевим пораненим в армії у мирний час, в екстремальних умовах, під час терактів, військових дій. Травматична хвороба: патогенез, клініка, лікування, ускладнення.</p> <p>Особливості пошкоджень щелепно-лищевої ділянки (ЩЛД). Класифікація, хірургічна обробка ран м'яких тканин ЩЛД. Сучасна вогнепальна рана, її лікування. Ускладнення пошкоджень ЩЛД: кровотеча, асфіксія, шок, синдром тривалого здавлення тканин обличчя.</p>	2
2.	<p>Вогнепальні та невогнепальні пошкодження верхньої, нижньої щелеп: анатомія пошкоджень, патогенез, класифікація, статистика, клініка, діагностика, евако-транспортна іммобілізація. Методи консервативного (шини, капи) та оперативного (остеосинтез, апарати) лікування переломів кісток лицевого черепа. Види загоєння переломів щелеп.</p>	2
3.	<p>Пошкодження вилицевих кісток, кісток носа в мирний час, в екстремальних умовах під час терактів, військових дій: класифікація, частота, клініка, діагностика, лікування. Ускладнення.</p>	
	РАЗОМ	6

Теми практичних занять
Семестр 7
2019-2020 навчального року

№ п/п	Тема занять	К-сть годин
1	Тема 1. Класифікація пухлин, етіологія, патогенез, закономірності росту і розвитку доброякісних пухлин, принципи їх диференційної діагностики та лікування.	2
2	Тема 2. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: папілома, фіброма, ліпома, гемангіома, атерома. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
3	Тема 3. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: нейрофіброматоз, дермоїдна та епідермальна кісти. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
4	Тема 4. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення м'яких тканин ЩЛД: кіста шиї серединна та бічна, брахіогенні кісти і нориці. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	4
5	Тема 5. Одонтогенні та неодонтогенні кісти щелеп. Етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, лікування та профілактика ускладнень.	2
6	Тема 6. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: амелобластома (адамантинома). Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2
7	Тема 7. Доброякісні одонтогенні пухлини щелеп: одонтома, цементома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень	2

8	Тема 8. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: остеобластома, остеома, остеїд-остеома. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2
9	Тема 9. Доброякісні неодонтогенні пухлини щелеп: хондрома, гемангіома, фіброма, епулід. Класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування, профілактика ускладнень.	2
10	Тема 10. Остеогенні пухлиноподібні новоутворення щелеп (фіброзна остеодисплазія, паратиреоїдна остеодистрофія, хвороба Педжета, еозинофільна гранульома): етіологія, патогенез, класифікація, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, особливості лікування, ускладнення, профілактика.	4
11	Тема 11. Доброякісні пухлини слинних залоз: класифікація етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	2
12	Тема 12. Кісти слинних залоз: класифікація етіологія, гістологічна будова, клініка, диференційна діагностика, принципи і методи лікування.	2
13	Модуль 1	2
14	Тема 1. Курація хворих із написанням історії хвороби. Самостійна робота студентів під керівництвом викладача	2
15	Тема 2. Біологічні основи клінічної онкології. Передракові захворювання і рак шкіри обличчя: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо), профілактика і запобігання ускладнень.	2
16	Тема 3. Передракові захворювання і рак нижньої губи: класифікація, гістологічна будова, клінічні форми, стадії захворювання, диференційна діагностика, принципи і методи лікування (хірургічне, променеве, хіміотерапія, імунокорекція тощо), профілактика і запобігання ускладнень	4
17	Тема 4. Передракові захворювання і рак слизової оболонки порожнини рота та язика: гістологічна будова, клінічні форми,	2

	стадії, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	
18	Тема 5. Злоякісні пухлини слинних залоз: гістологічна будова, клінічні форми, диференційна діагностика, лікування.	2
19	Тема 6. Рак і саркома щелеп: походження та гістологічна будова, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування, ускладнення і профілактика.	4
20	Тема 7. Злоякісні пухлини шиї. Лімфаденопатії ЩЛД.	2
21	Модуль 2	2
22	Всього	50

Семестр 8

№ п/п	Тема заняття	к-сть годин
1.	Предмет і завдання військової стоматології. Організація хірургічної допомоги щелепно-лицевим пораненим у мирних, екстремальних умовах. Воєнно-медична доктрина. Основні принципи організації, об'єм і зміст допомоги пораненим у щелепно-лицевій ділянці (ЩЛД).	2
2.	Травматична хвороба: патогенез, особливості при пошкодженнях ЩЛД.	2
3.	Загальна характеристика, клінічний перебіг, діагностика вогнепальних поранень і пошкоджень м'яких тканин, кісток обличчя в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, особливості клінічного перебігу, діагностика пошкоджень на етапах медичної евакуації. Вплив порушень естетики обличчя на психіку поранених. Сучасна вогнепальна рана, її лікування.	4
4.	Супутні ускладнення пошкоджень ЩЛД (кровотеча, асфіксія, шок), їх профілактика. Медична допомога на місці травми, на етапах медичної евакуації.	2

5.	Пошкодження м'яких тканин ЩЛД у мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, клінічний перебіг, методики хірургічної обробки ран, види швів. Надання допомоги таким пораненим на місці травми, на етапах медичної евакуації з урахуванням естетики обличчя.	2
6.	Невогнепальні пошкодження зубів та альвеолярного відростка у мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, клініка, лікування.	2
7.	Пошкодження нижньої щелепи в мирний час, в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг, діагностика.	4
8.	Медична допомога хворим з переломами нижньої щелепи на місці травми та на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	2
9.	Модульна контрольна робота №1	4
10.	Пошкодження верхньої щелепи в мирний час, в екстремальних умовах: анатомія пошкоджень, класифікація, клінічний перебіг.	4
11.	Медична допомога хворим з переломами верхньої щелепи на місці травми, на етапах медичної евакуації. Досягнення вітчизняних вчених і співробітників кафедри.	2
12.	Пошкодження виличних кісток, кісток носа в мирний час, в екстремальних умовах: класифікація, частота, клініка, діагностика, лікування. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	4
13.	Регенерація кісткової тканини, види. Загоєння кісткової рани. Методи оптимізації регенерації кісткової тканини. Досягнення вітчизняних вчених, співробітників кафедри.	4
14.	Термічні ушкодження обличчя в мирний час, в екстремальних умовах, їх наслідки, лікування, профілактика ускладнень. Опікова хвороба при ушкодженнях обличчя.	2

15.	Комбіновані пошкодження ЩЛД, патогенез, варіанти клінічного перебігу в залежності від особливостей ураження, лікування, можливі ускладнення.	2
16.	Організація харчування та догляду за пораненими у щелепно-лицеву ділянку на етапах медичної евакуації.	4
17.	Модульна контрольна робота №2	4
	Всього годин	50

6.Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Підсумковий модульний контроль №1, № 2 (семестр 1)
2. Підсумковий модульний контроль №3, №4 (семестр 2)
3. ККР
4. Залік
5. Іспит

7.Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування

Форма модульного контролю: усне опитування

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

8.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та поточна робота												Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	25	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	7	7	7		

T1, T2 ... T12 –теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та поточна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	25	100
10	10	10	10	11	12	12		

T1, T2 ... T7 – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 3)

Поточне оцінювання та поточна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	25	100
8	8	9	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T8 – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 4)

Поточне оцінювання та поточна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	25	100
10	10	10	10	11	12	12		

T1, T2 ... T7 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
	кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	12	27	7	27	8	27	7	27
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10	1	10	1	10

Письмове тестування при тематичному оцінюванні	12	27	7	27	8	27	7	27
...								
Презентація	1	6	1	6	1	6	1	6
Реферат	1	5	1	5	1	5	1	5
Ессе	-	-	-	-	-	-	-	-
...								
Модульна контрольна робота	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		100		100		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

- Модульна контрольна робота №1 - до 10 балів;
- Модульна контрольна робота №2 - до 10 балів;
- Модульна контрольна робота №3 - до 10 балів;
- Модульна контрольна робота №4 - до 10 балів.

Виконання одиничної тестової роботи передбачає надання відповідей на тести. Кожен одиничний тест складається з 20 тестів. За кожен правильну відповідь на 1 тестове завдання наводиться 0,5 бала, за неправильну відповідь - 0 балів. Модульна тестова робота підраховується, якщо вона оцінюється в 5 і більше балів.

Модульна тестова робота допускається для учнів, які відвідали не менше 90% аудиторії та отримали не менше 60% можливих балів за поточну роботу.

Критерії оцінювання для підсумкового семестрового контролю

Кредитна картка містить 3 завдання, кожне з яких оцінюється за шкалою:

- 1 теоретичне завдання - до 10 балів включно;
- 2 теоретичні завдання - до 10 балів;
- 3 практичні завдання (вирішення проблеми) - до 20 балів.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в залі - 40 балів.

Методи контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Амелобластома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
2. Бокові нориці шиї. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
3. Глобуло-максиллярна кіста. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка.
4. Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: гемангіома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка.
5. Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: ліпома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
6. Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: нейрофіброматоз. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
7. Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: папілома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
8. Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: фіброма. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
9. Епідермоїдна кіста щелепи. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
10. Епулід. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
11. Канцерогенні речовини
12. Кіста носо-піднебінного каналу. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка.
13. Кісти м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: атерома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
14. Кісти м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: бокові кісти. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
15. Кісти м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: епідермальна кіста. Етіологія,

патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.

16. Кісти м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки: серединні кісти. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
17. Кісти слинних залоз. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, лікування.
18. Класифікація кіст щелеп.
19. Класифікація пухлин ВООЗ
20. Лікування кіст щелеп.
21. Носогубна кіста. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка.
22. Одонтома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
23. Ознаки доброякісних пухлин
24. Ознаки злоякісних пухлин
25. Остеобластома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
26. Остеоїд-остеома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
27. Остеома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування. Класифікація екзостозів.
28. Парадентальна кіста. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка.
29. Радикалярна кіста. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка.
30. Серединні норичі шиї. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
31. Теорії походження пухлин.
32. Фібозна остеодисплазія щелеп. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
33. Фіброма щелеп. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка, лікування.
34. Фолікулярна кіста. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, клініка.
35. Хондрома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка, лікування.
36. Цементома. Етіологія, патогенез, гістологічна будова, класифікація, клініка.
37. Аденокістозна карцинома.
38. Базаліома щелепно-лицевої ділянки.
39. Бородавчастий передрак.
40. Будова шкіри
41. Еритроплазія Кейра.
42. Ерозивно-виразкова та верукозна форми лейкоплакії.
43. II гілка трійчастого нерва. Хід, ділянки іннервації.
44. III гілка трійчастого нерва. Чутлива іннервація.
45. Карцинома м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.
46. Карцинома нижньої щелепи.
47. Класифікація передракових захворювань щелепно-лицевої ділянки.
48. Клінічна анатомія верхньої щелепи.
49. Клінічна анатомія нижньої щелепи.
50. Лімфома Беркітта.
51. Малігнізована плеоморфна аденома.

52. Меланома щелепно-лицевої ділянки.
53. Мукоепідермоїдна карцинома.
54. Обмежений гіперкератоз червоної облямівки нижньої губи.
55. Площини Онгрена. Карцинома верхньої щелепи.
56. Саркома Юінга.
57. Хвороба Боуена.
58. Хейліт Манганотті
59. Хронічна тріщина губи.
60. Шкірний ріг.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Технічні засоби: фантоми, моделі.

Обладнання: типове стоматологічне обладнання, клас персональних комп'ютерів.

Програмне забезпечення: виконується за допомогою комп'ютерної томографії щелепи.

11. Рекомендована література

1. Ісанідіс Г.П. Анкілоз скронево-нижньощелепового суглобу і мікрогенія. – Ташкент: Медицина, 1974.
2. Керівництво по хірургічній стоматології / Під ред. О.І. Євдокімова. – М.: Медицина, 1972.
3. Рузін Г.П., Пюрик В.П., Денисенко О.Г. Комп'ютерні поточні та кінцеві завдання (тести) з хірургічної стоматології. Ів.Франківськ, 1995.
4. Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: в 2-х томах. Т.1 / Под ред. В.М. Безрукова, Т.Г.Робустовой. – М.: Медицина, 2000.
5. Сукачов В.А. Атлас реконструктивных операций на кістках лица. – М.: Медицина, 1984.
6. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии, 2002.
7. Фриденштейн А. Я., Лалыкина К. С. Индукция костной ткани и остеогенные клетки-предшественники. – М.: Медицина, 1973.
8. Хем А., Кормак Д. Гистология. – М. 1985.
9. Хирургическая стоматология (под ред. В.И.Заусаева – М.: Медицина, 1976.
10. Хирургическая стоматология (под ред. В.А.Дунаевского – М.: Медицина, 1979
11. Швырков М.Б., Афанасьев В.В., Стародубцев В.С. Неогнестрельные переломы челюстей – М.: Медицина, 1999.
12. Ю.І. Бернадський. Травматологія і відновна хірургія щелепно-лицевої ділянки. – К.:Вища школа, 1985.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)